

Kansainvälinen aikuisten taitotutkimus PIAAC – Tietosuojaseloste

Kansainvälisellä aikuisten taitotutkimuksella (PIAAC¹) kartoitetaan Suomessa asuvan työikäisen aikuisväestön luku-, numero- ja ongelmanratkaisutaitoa. Näin saadaan tutkittua tietoa eri elämänalueilla tarvittavista perustaidoista sekä niiden käytöstä työssä ja arjessa.

Tutkimushaastattelu koostuu kahdesta osasta: taustahaastattelusta ja tehtäväosiosta. Taustahaastattelussa haastattelija kysyy vastaajalta muun muassa tämän koulutuksesta, kielitaidosta, työssäkäynnistä ja erilaisten perustaitojen käytöstä työssä ja arjessa. Tehtäväosio on sarja erilaisia perustaitoja mittaavia kysymyksiä.

Suomessa toteutettava tiedonkeruu on osa OECD²:n organisoimaa kansainvälistä aikuisten taitotutkimusta (PIAAC). Koulutuksen tutkimuslaitos ja Tilastokeskus vastaavat hankkeen toteutuksesta. Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) sekä työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) ovat hankkeen rahoittajia.

Tässä tietosuojaselosteessa kerrotaan henkilötietojesi käsittelystä ja sinulle kuuluvista oikeuksista osallistuessasi vuoden 2022–23 keruuseen. Tutkimuksen yhteisrekisterinpitäjinä toimivat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö. Tilastokeskus vastaa tiedonkeruun käytännön toteutuksesta toimeksiannosta ja toimii siten henkilötietojen käsittelijänä. Koulutuksen tutkimuslaitos ei käsittele henkilötietoja vaan vastaa esimerkiksi tulosten raportoinnista.

Rekisterinpitäjän nimi ja yhteystiedot

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL29, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. +358 295 16001
kirjaamo.okm@gov.fi

Käyntiosoite: Ritarikatu 2 b, Helsinki

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL32, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. +358 295 16001
kirjaamo.tem@gov.fi

Käyntiosoite: Aleksanterinkatu 4-10, Helsinki

Tietosuojavastaava

Opetus- ja kulttuuriministeriö:
okmtietosuojavastaava@gov.fi
Opetus- ja kulttuuriministeriö, PL 29, 00023 VALTIONEUVOSTO

¹ Programme for the International Assessment of Adult Competencies

² Organisation for Economic Co-operation and Development, suom. Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö

Työ- ja elinkeinoministeriö:

tietosuojavastaava.tem@gov.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö, PL32, 00023 VALTIONEUVOSTO

Henkilötietojen käyttötarkoitus

Henkilötietoja käytetään Kansainvälisen aikuisten taitotutkimuksen (PIAAC) toteuttamiseksi vuoden 2022–23 keruussa.

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojesi käsittely on tarpeen yleisen edun mukaisen tieteellisen tutkimuksen toteuttamiseksi tietosuojalain 4 § 3-kohdan perusteella.

Erityisten henkilötietoryhmien osalta käsittely perustuu tietosuojalain 6 § 1 momentin 7-kohtaan.

Vastaanottajat tai vastaanottajien ryhmät

Tilastokeskus. Tilastokeskus toimii henkilötietojen käsittelijänä opetus- ja kulttuuriministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön lukuun. Tilastokeskus vastaanottaa henkilötietoja suoraan tutkimukseen osallistuneilta henkilöiltä haastattelussa. Muualta kuin rekisteröidyltä suoraan saaduista henkilötiedoista kerrotaan luvussa *Muualta kuin rekisteröidyltä suoraan saadut henkilötietojen ryhmät ja lähde*. Tilastokeskus käyttää vain rekisterinpitäjien hyväksymiä alikäsittelijöitä.

Tilastokeskus toimii rekisterinpitäjänä rekisteritietojen yhdistämisprosessissa ja salassapitoavainten säilyttämisessä. Salassapitoavaimia säilytetään erillisessä tietovarastossa toistaiseksi.

Henkilötietojen siirto EU/ETA-alueen sisäpuolella

Anonymisoitu aineisto (sis. myös muualta kuin rekisteröidyltä suoraan saatuja henkilötietoja) luovutetaan EU/ETA-alueen sisällä seuraavien tutkimusorganisaatioiden käyttöön: Koulutuksen tutkimuslaitos³, Tietoarkisto⁴, cApStAn⁵, Research Centre for Education and the Labour Market (ROA)⁶, GESIS (Leibniz Institute for the Social Sciences)⁷ ja Data Processing Centre of the International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA)⁸. Lisäksi aineisto luovutetaan OECD:lle⁹ (Organisation for Economic Co-operation and Development). Siirrettävä aineisto ei sisällä tunnistellisia henkilötietoja.

Henkilötietojen siirto EU/ETA-alueen ulkopuolelle

Henkilötietoja ei siirretä EU/ETA-alueen ulkopuolelle.

³ <https://ktl.jyu.fi/fi>

⁴ <https://www.fsd.tuni.fi/fi/>

⁵ www.capstan.be

⁶ www.maastrichtuniversity.nl/research/research-centre-education-and-labour-market

⁷ www.gesis.org

⁸ www.iea.nl

⁹ www.oecd.org

Anonymisoitu haastattelussa kerätty aineisto luovutetaan Yhdysvaltoihin seuraavien tutkimusorganisaatioiden käyttöön: Educational Testing Service (ETS)¹⁰ ja Westat¹¹.

Henkilötietojen säilytysajat

Tutkimusaineistoon sisältyvät tunnistelliset henkilötiedot poistetaan, kun ne eivät ole tarpeellisia tiedonkeruun toteuttamiseksi.

Tilastokeskuksen tutkimuskäyttöön toimittama lopputuotos ei sisällä tunnistellisia henkilötietoja. Anonymisoitu aineisto säilytetään toistaiseksi Tilastokeskuksessa ja luvuissa *Henkilötietojen siirto EU/ETA-alueen sisäpuolella ja Henkilötietojen siirto EU/ETA-alueen ulkopuolelle* luetelluissa tutkimusorganisaatioissa.

Onko henkilötietojen antaminen lakisääteinen tai sopimukseen perustuva vaatimus taikka sopimuksen tekemisen edellyttämä vaatimus ja tietojen antamatta jättämisen seuraamukset

Henkilötietojen antamiseen ei ole lakiin tai sopimukseen perustuvaa velvollisuutta.

Automaattinen päätöksenteko ja profilointi

Henkilötietoja ei käytetä automaattiseen päätöksentekoon tai profilointiin.

Henkilötietojen käsittelyyn liittyvät oikeudet

Tietosuojalainsäädännön mukaisesti sinulle kuuluvat seuraavat oikeudet

- Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle
- Oikeus saada pääsy tietoihin
- Oikeus oikaista tietoja
- Oikeus rajoittaa tietojen käsittelyä
- Oikeus vastustaa henkilötietojen käsittelyä

Tieteellisen tutkimuksen yhteydessä edellä mainituista oikeuksista voidaan poiketa kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Poikkeaminen edellyttää tapauskohtaista harkintaa.

Muualta kuin rekisteröidyltä suoraan saadut henkilötietojen ryhmät ja lähde

Tavoitteluun käytettävät rekisteritiedot: Tutkimukseen valitun henkilön ja tämän asutokunnan muiden jäsenten yhteystiedot (ml. sähköpostiosoite) ja tieto äidinkielestä, kansallisuudesta, siviilisäädystä, syntymäajasta, sukupuolesta, koulutuksesta ja ammatista saadaan Tilastokeskuksen tietokannasta, joka perustuu väestötietojärjestelmään. Ammatti- ja työpaikkatietoja täydennetään lisäksi Tilastokeskuksen henkilörekistereistä. Puhelinnumerot saadaan julkisesti saatavilla olevista lähteistä.

Aineistoa täydennetään Tilastokeskuksen rekisteritiedoilla eri ajankohdilta: sinun ja asutokuntasi muiden jäsenten ikä, rekisteröity sukupuoli, siviilisääty, perhe-, asumis- ja asuinpaikkatiedot, koulutus- ja tutkintotiedot, tulo-, etuus- ja työssäkäyntitiedot, ammatti- ja työpaikkatiedot,

¹⁰ www.ets.org

¹¹ www.westat.com

työnhakutiedot, vero- ja varallisuustiedot, äidinkieli, kansalaisuus, maahanmuuttovuosi ja synnyinmaa sekä tieto kuolinsyystä ja -vuodesta.

Tunnisteelliset henkilötiedot, kuten yhteystiedot, poistetaan tutkimusaineiston keräämisen jälkeen eikä niitä siirretä Tilastokeskuksen ulkopuolelle. Tilastokeskuksen henkilöstöä sitoo vaitiolovelvollisuus.